

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ: ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ4618	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο και εξής
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Συνεντεύξεις: Αρχές και πρακτικές		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις, βιωματικές ασκήσεις και πρακτική εξάσκηση: (α) στη διεξαγωγή συνεντεύξεων, (β) στον αναστοχασμό, (γ) στην κωδικοποίηση, ανάλυση και συγγραφή ερευνητικής εργασίας βασισμένης σε δεδομένα συνεντεύξεων.		3	6
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Εργαστήριο ανάπτυξης δεξιοτήτων (Εργαστήριο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Μεθοδολογία Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες Συμβουλευτική Ψυχολογία Ποιοτικές Μέθοδοι στις Κοινωνικές Επιστήμες		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4572		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιοδικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το βιωματικό αυτό εργαστήριο έχει σχεδιαστεί για να διδάξει τις δεξιότητες επικοινωνίας που είναι απαραίτητες για την πραγματοποίηση συνεντεύξεων. Συγκεκριμένα, θα δοθεί έμφαση στις θεωρητικές αρχές της συνέντευξης καθώς και στις απαιτούμενες δεξιότητες για τη διεξαγωγή συνεντεύξεων συλλογής πληροφοριών, συμβουλευτικών συνεντεύξεων και συνεντεύξεων ποιοτικής έρευνας.

Η φύση του μαθήματος, που βασίζεται στην εμπειρία, απαιτεί τη σύνταξη ερευνητικών εργασιών (projects) στα μαθήματα, τόσο ατομικών όσο και ομαδικών, καθώς και εστίαση στη λήψη και την ανάλυση των συνεντεύξεων σχετικά με θέματα ταυτότητας, χώρου, τόπου ή κοινωνικών κινημάτων σε φοιτητές και στην κοινότητα. Ο καλύτερος τρόπος για να μάθετε τη συνέντευξη ως μέθοδο έρευνας είναι να παίρνετε και να αναλύετε συνεντεύξεις. Για το λόγο αυτό, σε αντίθεση με ένα

εργαστήριο που διεξάγεται μόνο στην τάξη, η δουλειά σας θα ολοκληρώνεται εκτός τάξης. Αυτή η δουλειά θα δώσει έμφαση στην υλοποίηση των στοιχείων της ποιοτικής εργασίας στο πεδίο, όπως είναι η συγγραφή, η συνέντευξη, η μεταγραφή, η κωδικοποίηση, οι σημειώσεις με σκέψεις/ερμηνείες (memoing) και η ελεύθερη καταγραφή σκέψεων (freewriting). Η ώρα της διδασκαλίας θα αξιοποιείται συχνά σε εργαστήρια για την απόκτηση των δεξιοτήτων συνέντευξης και προς το τέλος του εξαμήνου για την ανάλυση των πρωτοκόλλων συνέντευξης.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση αυτού του εργαστηριακού μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

1. να αναγνωρίζουν, να εξηγούν και να εφαρμόζουν τις γενικές θεωρητικές αρχές της συνέντευξης καθώς και τα κυριότερα είδη της, τους ρόλους των συμμετεχόντων κατά τη διάρκεια της συνέντευξης και τη φύση των επικοινωνιακών αλληλεπιδράσεων,
2. να κατασκευάζουν οδηγούς συνεντεύξεων, οι οποίοι θα περιέχουν μια ποικιλία από κύριες και δευτερεύουσες ερωτήσεις, κατάλληλες για τον σκοπό της συνέντευξης,
4. να συμμετέχουν σε συνεργασία με συμφοιτητές τους στις ακόλουθες εξειδικευμένες συνεντεύξεις: συνέντευξη συλλογής πληροφοριών, συνέντευξη έρευνας και συνέντευξη συμβουλευτικής διαδικασίας,
5. να αναπτύξουν μια κριτική οπτική σχετικά με τις διαφορετικές προσεγγίσεις στις ερευνητικές συνεντεύξεις και την ανάλυσή τους,
6. να αναπτύξουν τις απαραίτητες δεξιότητες για τον ενεργό αναστοχασμό σχετικά με τη χρήση των συνεντεύξεων ως μέθοδο συλλογής δεδομένων και να εξασκήσουν τις ικανότητες σχεδιασμού ενός πρωτοκόλλου συνέντευξης, δειγματοληψίας για τις ερευνητικές τους εργασίες, πραγματοποίησης συνέντευξης και ανάλυσης δεδομένων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Μέσω ενεργής συμμετοχής σε συνεντεύξεις, σε δράσεις και σε διαδικασίες ανατροφοδότησης, οι φοιτητές/τριες θα αναπτύξουν τις βασικές δεξιότητες που είναι απαραίτητες για τη διεξαγωγή συνεντεύξεων. Επιπλέον, προκειμένου να αντιληφθούν τις διαφορετικές ανθρώπινες εμπειρίες, ανάγκες και τρόπους νοηματοδότησης της ζωής, θα διερευνήσουν πολυπολιτισμικές διαφορές και θα αναπτύξουν την ευαισθησία και τις δεξιότητές τους στη διεξαγωγή συνεντεύξεων με ανθρώπους από διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο. Στο τέλος του εργαστηρίου, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να έχουν ευαισθητοποιηθεί και να έχουν αποκτήσει πρακτική εμπειρία και ικανότητα:

- στη διεξαγωγή διαλόγου βασισμένου στον σεβασμό, τον συντονισμό, ενσυναίσθηση ταπεινότητα
- στις αρχές και τις επικοινωνιακές δεξιότητες της επικοινωνιακής ανατροφοδότησης
- στον σχεδιασμό και τη διαχείριση των συνεντεύξεων
- στην προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- στην ατομική και στην ομαδική εργασία
- στη συνεργασία
- στον σεβασμό στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- στην αναστοχαστική πρακτική
- στην άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- στην επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας
- στις δεξιότητες έρευνας
- στις δεξιότητες σύνθεσης, παράφρασης και σύνθεσης έρευνας, συνεντεύξεων και άλλων πληροφοριών
- στην υιοθέτηση υψηλών ηθικών προτύπων και στην αξιοπιστία

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αυτό το εργαστηριακό μάθημα συνεπάγεται την οικοδόμηση κοινότητας μέσα στην τάξη, στην οποία βασίζεται ο ένας στον άλλο για την σε βάθος ενασχόληση με την ύλη, και τη χρήση πολλαπλών οπτικών για την κατανόησή της. Αυτό σημαίνει ότι θα ασχοληθούμε κριτικά και ενεργά με τα κείμενα και τις εργασίες σε κάθε διδακτική ώρα. Στο μάθημα αυτό, κάθε φοιτητής/τρια είναι μέρος μιας κοινότητας συμφοιτητών/τριών και έχει την ευθύνη να έρθει προετοιμασμένος και να συμμετέχει πλήρως και με σεβασμό στις δραστηριότητες συνέντευξης στην τάξη.

Η διαδικασία της συνέντευξης, είτε είστε ο συνεντευκτής είτε ο συνεντευξιζόμενος, είναι μια πολύ σημαντική πρακτική δεξιότητα τόσο για τη συλλογή όσο και για την καταγραφή πληροφοριών. Το εργαστήριο θα βοηθήσει τους φοιτητές/τριες να βελτιώσουν την απόδοσή τους και στις δύο πλευρές της διαδικασίας, να προετοιμάζονται για τη συνέντευξη και να τη διαχειρίζονται, όταν αυτή παίρνει απρόβλεπτη τροπή. Θα τους/τις βοηθήσει, επίσης, να διατυπώνουν ως συνεντευκτές περιεκτικές καθώς και συμπληρωματικές ερωτήσεις, να δίνουν διορατικές απαντήσεις ως συνεντευξιζόμενοι και να ανακαλύπτουν τεχνικές για τη διεξαγωγή επιτυχημένων συνεντεύξεων συλλογής πληροφοριών, έρευνας και συμβουλευτικής.

1. Εισαγωγή στη συνέντευξη

- Ορισμός της συνέντευξης
- Δύο πλευρές σε διάλογο
- Σκοπός και δομή
- Διαδραστική, συνεργατική διαδικασία επικοινωνίας
- Ερωτήσεις συνέντευξης

Είδη συνεντεύξεων

- Συνεντεύξεις συλλογής πληροφοριών
- Συνεντεύξεις παροχής πληροφοριών
- Συνεντεύξεις ομάδων εστίασης
- Συνεντεύξεις επιλογής
- Συνεντεύξεις απόδοσης
- Συνεντεύξεις πειθούς
- Συνεντεύξεις συμβουλευτικής

2. Συνέντευξη: μια διαδραστική και συνεργατική διαδικασία επικοινωνίας

Οι δύο πλευρές στη συνέντευξη

- Σχεσιακές διαστάσεις
- Κουλτούρα και σχέσεις
- Φύλο και σχέσεις

3. Οι ερωτήσεις και η χρήση τους (βιωματικές ασκήσεις)

- Ανοιχτές και κλειστές ερωτήσεις
- Βασικές και διερευνητικές ερωτήσεις
- Είδη διερευνητικών ερωτήσεων

4. Δόμηση μιας συνέντευξης

- Οδηγός συνέντευξης
- Προγραμματισμός συνέντευξης

- Ακολουθίες ερωτήσεων
- Έναρξη της συνέντευξης
- Η διαδικασία των δύο βημάτων
- Μη λεκτική επικοινωνία στην έναρξη
- Κλείσιμο της συνέντευξης

5. Θέματα-κλειδιά της ενημερωτικής συνέντευξης

- Προετοιμασία για τη συνέντευξη
- Καθορισμός του σκοπού
- Διεξαγωγή της συνέντευξης
- Διατύπωση ερωτήσεων
- Διαχείριση δύσκολων καταστάσεων
- Κλείσιμο της συνέντευξης
- Προετοιμασία της αναφοράς ή της αφήγησης

6. Θέματα-κλειδιά της ερευνητικής συνέντευξης

- Η ηθική της συνέντευξης
- Η σημασία του ερευνητικού ερωτήματος/ανάπτυξης θέματος
- Οι βασικές δεξιότητες στην ημι-δομημένη συνέντευξη
- Η ανάλυση και η συγγραφή των δεδομένων της συνέντευξης

7. Η συνέντευξη συμβουλευτικής

- Η ηθική στη διεξαγωγή της συμβουλευτικής συνέντευξης
- Ο σεβασμός στη διαφορετικότητα
- Διεξοδική προετοιμασία για τη συμβουλευτική συνέντευξη
- Η πραγματοποίηση της συνέντευξης

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Ανάπτυξη δεξιοτήτων		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Βιωματικός-συμπεριλαμβάνονται ασκήσεις αυτογνωσίας, παιχνίδια ρόλων, δεξιότητες επικοινωνίας και διατύπωση ερωτήσεων Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, elearn, βιντεοανάλυση και αυτοπαρατήρηση		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου	ECTS μονάδες
	Διαδραστική διδασκαλία και ενεργή συμμετοχή στις εργαστηριακές ασκήσεις	39 ώρες (13 διαλέξεις X τρεις ώρες)	1.56
	Ημερολόγιο Αναστοχασμού	20 ώρες	0.70
	Συνέντευξη και απομαγνητοφώνηση	20 ώρες	0.70
	Άσκηση πεδίου	20 ώρες	0.70
	Ομαδική ερευνητική εργασία	60 ώρες	2.0
	Σύνολο Μαθήματος	159	6,42

του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Ενεργή συμμετοχή στην τάξη: Αναμένεται η συστηματική παρακολούθηση και η πλήρης συμμετοχή σας σε όλες τις δραστηριότητες της τάξης. Η πλήρης συμμετοχή περιλαμβάνει: παρακολούθηση, συνέπεια, ενεργή συμμετοχή σε όλες τις δραστηριότητες της τάξης. Ημερολόγιο αναστοχασμού Ερευνητική εργασία (Project): Στην ερευνητική σας εργασία θα ολοκληρώσετε ατομικά μία συνέντευξη και θα αναλύσετε τις επιπλέον συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν από τα μέλη της ομάδας σας. Ολοκληρωμένη/πλήρης θεωρείται μια συνέντευξη την οποία έχετε δημιουργήσει, πραγματοποιήσει, μεταγράψει και αναλύσει. Μια συνέντευξη που αναλύθηκε έχει κωδικοποιηθεί και περιλαμβάνει σημειώσεις επί σημειώσεων. Κάθε συνέντευξη που διεξάγεται θα πρέπει να έχει ελάχιστη διάρκεια 30 έως 40 λεπτών. Τελική ερευνητική εργασία ομάδας - Υπόμνημα: Σε αντίθεση με μια επίσημη ακαδημαϊκή εργασία, ένα υπόμνημα αντικατοπτρίζει την επαγωγική, συνεχή, ανοκλήρωτη φύση της ποιοτικής ερευνητικής σας εργασίας μετά από λίγες μόνο εβδομάδες δουλειάς στο πεδίο. Το υπόμνημά σας θα βαθμολογηθεί με κριτήριο την αφοσίωση και την σε βάθος ενασχόληση με την ανάλυση των συνεντεύξεων των ομάδων σας και των ερωτήσεων έρευνας. Η εργασία δεν χρειάζεται να έχει εκτεταμένη βιβλιογραφική ανασκόπηση.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: DeVito, J. A. (2004). <i>Ανθρώπινη επικοινωνία</i>. Αθήνα: Εκδοτικός Όμιλος Ίων- εκδόσεις Έλλην. Josselson, R. (2013). <i>Interviewing for qualitative inquiry: A relational approach</i>. New York: The Guilford Press. Stewart, C. J. (2022). <i>Interviewing: Principles and Practices</i> (16th ed.). New York: McGraw Hill LLC.
--